

Kyrkomötet
Motion 2014:15
av Ragnar Persenius

Byte av uppdrag inom vigningstjänsten

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar i fråga om kyrkoordningen (SvKB 1999:1) att 31 kap. 1 § och 32 kap. 1 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

31 kap. Uppdraget som präst

Behörighet att utöva uppdraget som präst

- 1 § Behörig att utöva uppdraget som präst är den som har vigts till präst i Svenska kyrkans ordning eller som har förklarats behörig av ett domkapitel.

För den som är behörig att utöva både uppdraget som präst och uppdraget som diakon ska behörigheten som präst vara vilande när han eller hon är anställd som diakon.

Den som har en vilande behörighet får inte utöva uppdraget som präst. Bestämmelserna om tystnadsplikt för präst gäller inte när behörigheten är vilande.

Den som har en vilande behörighet kan trots detta förklaras behörig att anställas på en befattning som präst.

32 kap. Uppdraget som diakon

Behörighet att utöva uppdraget som diakon

- 1 § Behörig att utöva uppdraget som diakon är den som har vigts till diakon i Svenska kyrkans ordning eller som har förklarats behörig av ett domkapitel.

För den som är behörig att utöva både uppdraget som diakon och uppdraget som präst ska behörigheten som diakon vara vilande när han eller hon är anställd som präst.

Den som har en vilande behörighet får inte utöva uppdraget som

diakon. Bestämmelserna om tystnadsplikt för diakon gäller inte när behörigheten är vilande.

Den som har en vilande behörighet kan trots detta förklaras behörig att anställas på en befattning som diakon.

Detta beslut träder i kraft den 1 januari 2015.

Motivering

Svenska kyrkans vinningstjänst är indelad i de tre teologiskt parallellställda uppdragen präst, diakon och biskop. Det framgår av hur de beskrivs i 1997 års vigningsordningar och den tydande text som kyrkomötet infogade före ordningarna:

Kyrkans vigningshandlingar är ett uttryck för att Kristus genom Anden inom Guds folk för evangeliets skull kallar människor till livslång tjänst. Denna kallelse bekräftas genom kyrkans vinning.

Vigningarna till biskop, präst och diakon är likvärdiga uttryck för evangeliets fullhet och för kyrkans uppdrag utifrån detta evangelium, som skall gestaltas i såväl ord som handling.

Med 1999 års kyrkoordning infördes en kyrkorättslig reglering som innebar att uppdragen förtydligades genom inledningstext och bestämmelser. Den kyrkorättsliga regleringen tydliggör samtidigt att de tre uppdragen inte är helt parallellställda när det gäller befogenheter och ansvar. Det tydligaste exemplet på det är att den som ska vigas till biskop dessförinnan måste vara vigd till präst.

Den kyrkorättsliga regleringen liksom vigningsordningarna uppställer inga hinder för byte av uppdrag inom vinningstjänsten. Det har dock visat sig uppstå oklarheter när någon som redan är vigd till uppdragen präst och diakon vill byta mellan dessa uppdrag. I biskopsbrevet *Kallad till diakon och präst i Svenska kyrkan*, 2014, beskrivs vad som anses gälla ur ett antagningsperspektiv:

Byte av uppdrag inom vinningstjänsten

Vinningstjänsten är en, vilket bland annat kommer till uttryck när någon måste förklaras obehörig av ett domkapitel eller ansvarsnämnden för biskopar. En sådan obehörighetsförklaring gäller hela vinningstjänsten, inte enbart ett uppdrag inom vinningstjänsten.

Däremot är det möjligt att vigas till och vara behörig till mer än ett uppdrag. En diakon kan bli präst och en präst bli diakon. När en sådan förändring ska ske behövs en ny antagningsprocess, eftersom kallelse och innehåll är olika i uppdragen.

När någon går in i ett nytt uppdrag finns inget tvång att lämna behörigheten i det tidigare uppdraget. Däremot är det viktigt för församlingens skull att en person enbart tjänstgör i ett uppdrag. Bland annat är tystnadsplikten olika för prästen och diakonen.

Det normala är att den som vigas till ett visst uppdrag fortsättningsvis tjänstgör i det uppdraget. Oklarheter och vissa formella problem uppstår när någon med dubbel behörighet byter tillbaka till det första vigningsuppdraget. De befogenheter som uppdragen ger skiljer sig åt. Sakramentsförvaltningen är knuten till uppdraget som präst. Tystnadsplikten är olika för de båda uppdragen. Till det kommer att endast

den som är behörig präst enligt kyrkoordningen kan erhålla vigselrätt genom Kammarkollegiet. För tjänstgöringen och människors trygghet i mötet med kyrkans vigda tjänare behöver det vara tydligt om någon tjänstgör som präst eller som diakon.

Vid samtal i biskopsmötet har det därför framkommit önskemål om att övergången när någon byter uppdrag ska kyrkorättsligt förtydligas. Det ska endast vara möjligt att tjänstgöra endera som diakon eller präst. Med tanke på vagnings-tjänstens enhet och att uppdragen teologiskt ska vara parallellställda bör den som byter uppdrag inte förlora behörigheten till ett uppdrag. Lösningen bör istället vara att det blir fråga om en vilande behörighet till det gamla uppdraget. Om behörigheten senare aktualiseras behöver inte vagningslöften avläggas på nytt.

De bestämmelser i kyrkoordningen som behöver ändras finns i 31 kap. 1 § när det gäller uppdraget som präst och i 32 kap. 1 § för uppdraget som diakon. Mitt förslag innebär att den tidigare behörigheten automatiskt blir vilande när någon är anställd som präst respektive diakon. Av 34 kap. 8 §, jfr 14 §, preciseras vad som avses med diakon:

Endast den som är behörig att utöva uppdraget som diakon enligt bestämmelserna i 32 kap. får vara anställd som diakon eller på en befattning med benämning där ordet diakon ingår eller en där sådan behörighet på annat sätt har angetts som villkor för anställning.

Mitt förslag till ändring i kyrkoordningen innebär också att den som vigs till ett uppdrag och anställs får en vilande behörighet till det föregående vagningsuppdraget. Detta förblir vilande tills dess att behörighetsförklaring ges av domkapitlet i samband med anställning.

Söderhamn den 1 juli 2014

Ragnar Persenius, biskop